

KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÉ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Písemná zkouška

Školní písemná zkouška je tvořena písemnou prací a je jednou ze tří povinných částí maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury (didaktický test, písemná práce, ústní zkouška).

V písemné práci jsou ověřovány dovednosti spojené s produkcí textu.

Žák, který koná maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury, prokáže V PÍSEMNÉ PRÁCI osvojení následujících dovedností:

- vytvoří text podle zadaných kritérií
- zpracuje v písemné práci zadané téma
- orientuje se v komunikační situaci vymezené zadáním písemné práce
- zvolí formu písemného projevu adekvátní účelu textu
- využije znalostí základních znaků funkčních stylů, slohových postupů a útvarů
- využije informace z výchozích textů (např. textů, grafů, tabulek)
- dovede v písemném projevu funkčně použít jazykové prostředky
- využívá znalostí jazykové normy a kodifikace (pravopis, morfologie, lexikologie, syntax)
- použije jazykové prostředky adekvátní dané komunikační situaci / danému slohovému útvaru
- prokáže šíři a pestrost slovní zásoby
- používá pojmenování v odpovídajícím významu
- uplatňuje zásady syntaktické a kompoziční výstavby textu
- ovládá zásady výstavby větných celků
- respektuje formální prostředky textové návaznosti
- uplatňuje znalost kompozičních principů při tvorbě textu
- vytvoří myšlenkově ucelený, strukturovaný a koherentní text

Žák si vybírá **jedno téma** z celkového počtu **5 zadání**, která ředitel školy určí v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem. Součástí zadání mohou být výchozí texty různého charakteru (např. písmenný text, graf, tabulka, mapa, obrázek, schéma včetně jejich kombinací) a jsou společná všem oborům. Zadání obsahují typ textu, neboli **slohový útvar, který musí splňovat veškeré formální, pravopisné, lexikální, stylistické a syntaktické náležitosti**. Jedno zadání obsahuje zdravotnickou tematiku.

Zadání jsou zveřejněna v okamžiku zahájení písemné práce, a to písemně na záznamovém archu každého maturanta. Žáci mohou využít volné listy papíru s razítkem školy ke zpracování konceptu písemné práce. Tyto listy odevzdají spolu s čistopisem práce, nejsou však součástí hodnocení.

Na napsání písemné práce z českého jazyka má každý maturant **120 minut čistého času** (výběr zadání, plánování, napsání písemné práce). Každý maturující může během psaní

používat Pravidla českého pravopisu, žádné další pomůcky vyjma psacích potřeb není dovoleno používat.

Rozsah písemné maturitní práce je stanoven **minimální hranicí v počtu 250 slov**, maximální hranice není dána. Stanovený rozsah písemné práce je také uveden na záznamovém archu.

Písemnou práci hodnotí vyučující českého jazyka a literatury, a to striktně podle školou zpracované metodiky, která je společná všem oborům a všem hodnotícím.

Hodnocení je zaznamenáno v předem stanovené bodové škále, která je následně převedena na klasifikaci 1 – 5, a bude zveřejněno do termínu ústní maturitní zkoušky.

Žáci s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky mají podle závažnosti svého znevýhodnění právo na navýšení časového limitu, obsahové a formální úpravy zadání zkoušky, toleranci specifických symptomů, použití kompenzačních pomůcek, tlumočení a technickou nebo speciálně pedagogickou asistenci v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

Na **celkovém hodnocení** předmětu český jazyk a literatura se hodnocení písemné práce podílí **40%**.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Během ústní zkoušky z českého jazyka a literatury pracují žáci s pracovním listem. Pracovní list obsahuje úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla a úryvek z neuměleckého textu. Při rozboru úryvků postupuje žák podle **obecné struktury**. Součástí celkového hodnocení je hodnocení **souladu výpovědi žáka s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury**.

Obecná struktura rozboru uměleckého a neuměleckého textu

Kritérium	Ověřované vědomosti a dovednosti
ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU	I. část • zasazení výňatku do kontextu díla • téma a motiv • časoprostor • kompoziční výstavba • literární druh a žánr
	II. část • vypravěč/lyrický subjekt • postava • typy promluv • veršová výstavba
	III. část • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku • tropy a figury a jejich funkce ve výňatku
LITERÁRNĚ HISTORICKÝ KONTEXT LITERÁRNÍHO DÍLA	• kontext autorovy tvorby • literární/obecně kulturní kontext
ANALÝZA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	I. část • souvislost mezi výňatky • hlavní myšlenka textu • podstatné a nepodstatné informace • domněnky a fakta • komunikační situace (např. účel, adresát)
	II. část • funkční styl • slohový postup • slohový útvar • kompoziční výstavba výňatku • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Ústní zkouška z českého jazyka a literatury je hodnocena podle **čtyř následujících kritérií**:

1. Analýza uměleckého textu:

- I. část (téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární durh a žánr)
- II. část (vypravěč/lyrický subjekt, postava, typy promluv, veršová výstavba)
- III. část (jazykové prostředky)

2. Literárně historický kontext literárního díla

3. Analýza neuměleckého textu

- I. část (porozumění textu, charakteristika komunikační situace)
- II. část (funkčně stylové charakteristiky textu, jazykové prostředky)

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První a třetí kritérium je rozděleno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v 7 oblastech. Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0-1-2-3-4. **Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28.**

Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující **vnitřní podmínky hodnocení**.

Pro analýzu uměleckého textu (1. kritérium) a literárněhistorický kontext literárního díla (2. kritérium) platí:

- 1. **Za první a druhé kritérium dohromady** musí žák získat **alespoň 4 body**. Pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.
- 2. **Za kritérium analýza uměleckého textu** musí žák získat **alespoň 3 body**. Pokud získá méně než 3 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.

Hodnocení kritéria výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí **vnitřní podmínka hodnocení**:

- 3. Pokud žák získá v **některé z dílčích částí ústní zkoušky** (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v rámci charakteristiky literárněhistorického kontextu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu) **0 bodů**, může být v kritériu výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury hodnocen **maximálně 3 body**.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

V rámci ústní zkoušky může žák získat **maximálně 28 bodů**. Žák vykoná zkoušku úspěšně, jestliže získá **minimálně 13 bodů**.

Na celkovém hodnocení zkoušky z českého jazyka a literatury se hodnocení ústní zkoušky podílí 60%.

Tabulka pro převod bodového hodnocení na známku

Hranice úspěšnosti zkoušky	4 (dostatečný)	3 (dobrý)	2 (chvalitebný)	1 (výborný)
13 bodů	13 – 16 bodů	17 – 22 bodů	23 – 25 bodů	26 – 28 bodů

Žáci s priznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky mají podle závažnosti svého znevýhodnění právo na navýšení časového limitu, obsahové a formální úpravy zadání zkoušky, toleranci specifických symptomů, použití kompenzačních pomůcek, tlumočení a technickou nebo speciálně pedagogickou asistenci v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Bodová škála hodnocení ústní zkoušky

Body	ANALÝZA UMĚLECKÉHO A NEUMĚLECKÉHO TEXTU
0	• Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky • Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře • Analýza textu je nedostatečná • Tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi
1	• Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky • Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře • Analýza textu je dostatečná • Tvrzení jsou dostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi
2	• Ve sdělení se občas vyskytují nedostatky • Pomoc zkoušejícího je nutná občas • Analýza textu je dobrá • Tvrzení jsou dobře doložena konkrétními textovými pasážemi
3	• Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle • Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle • Analýza textu je velmi dobrá • Tvrzení jsou velmi dobře doložena konkrétními textovými pasážemi
4	• Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují • Pomoc zkoušejícího není nutná • Analýza textu je výborná • Tvrzení jsou výborně doložena konkrétními textovými pasážemi
	CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚHISTORICKÉHO KONTEXTU
0	• Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky • Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře
1	• Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky • Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře
2	• Ve sdělení se občas vyskytují nedostatky • Pomoc zkoušejícího je nutná občas
3	• Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle • Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle
4	• Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují • Pomoc zkoušejícího není nutná
	VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A ZÁSADAMI JAZYKOVÉ KULTURY
0	• Výpověď je ve vysoké míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury • Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve vysoké míře vyskytují nedostatky nebo • Projev nelze hodnotit, žák téměř nebo vůbec nekomunikuje • Argumentace je nedostatečná

1	• Výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury • Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve větší míře vyskytují nedostatky • Argumentace je dostatečná
2	• Výpověď je občas v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury • Projev není občas plynulý, v jeho strukturaci se občas vyskytují nedostatky • Argumentace je dobrá
3	• Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se objevují ojediněle • Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují ojediněle • Argumentace je velmi dobrá
4	• Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se téměř nevyskytují • Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se téměř nevyskytují • Argumentace je výborná